

Bylost a „minulost“ / Minulost a „bylost“

Jako „minulé“ označujeme to, co se „už“ stalo a co „už není“, ale „je“ tedy „jen“ minulostí. Ale obvykle to chápeme příliš zjednodušeně a zejména to nedomýšlíme do důsledků. Kdyby to, co se už stalo a je tedy minulostí, bylo „pouhou“ minulostí, tedy něčím, co „už není“, mohlo by to snad znamenat, že to „prostě není“, že to už není skutečné? Jak by potom bylo možné, že někdy určitá minulost (tj. něco, co se už stalo a vlastně už pominulo) nás stále ještě tíží jako nějaké břemeno? Jak se vlastně něco, co „už není“, může „stát“ břemenem a zatížením? (A jak se naopak něco, co aktuálně „jest“, může „stát“ minulostí, tedy něčím, co není?) Je vůbec možné, aby něco, co je (a bylo) skutečné, zcela pominulo, aby se stalo „ničím“? – A na druhé straně: kdyby minulost byla jen tím, co už není, nebo kdyby z ní „skutečně“ zůstávaly jen ty relikty či stopy, ja bychom na ni mohli „navazovat“, jak by nás mohla spolu-nést, orientovat a dokonce inspirovat? Tak jako si každá událost podržuje a udržuje svou vlastní minulost, tj. bylost, tak si jakýmsi kolektivním „dílem“ či úsilím (a nejen setrvačností) dějiny podržují a udržují to, co se už stalo, ale bez čeho by ta aktuální přítomnost nebylo možná (anebo by vypadala docela jinak).

(Písek, 150606-2.)